

**„გენდერული ატიტუდების, თვითშეფასებისა და
დეპრესიის ურთიერთკავშირი დედებში“**

სტუდენტი: ნინო მჟავანაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის განათლების ფსიქოლოგიის ფაკულტეტზე
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის
შესაბამისად*

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი, განათლების ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან მაცაშვილი, ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის სრული პროფესორი, ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

Contents

აბსტრაქტი.....	3
1. შესავალი.....	6
2. ლიტერატურის მიმოხილვა.....	8
2.1. გენდერული ატიტუდები.....	9
2.2. გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნება.....	10
2.3. თვითშეფასება.....	11
2.4. გენდერული ატიტუდების საკითხისადმი გაზიარებულობის შეგრძნება.....	15
2.5. დეპრესია.....	16
2.6. დედად ყოფნის პერიოდი.....	18
2.7. საკვლევი კითხვა.....	19
3. კვლევის დიზაინი.....	20
3.1. მეთოდი და ინსტრუმენტები.....	20
3.1.1. გენდერული ატიტუდების საზომი სკალა.....	21
3.1.2. როზენბერგის თვითშეფასების საზომი სკალა.....	22
3.1.3. დეპრესიის ეპიდემიოლოგიური კვლევების ცენტრის დეპრესიის საზომ სკალა.....	22
3.2. შერჩევა.....	23
3.3. პროცედურა.....	23
3.4. მონაცემების დამუშავება.....	23
4. შედეგები.....	24
5. შედეგების ანალიზი და დისკუსია.....	29
5.1. დეპრესია, თვითშეფასება და დედად ყოფნის პერიოდი.....	29
5.2. თვითშეფასება და გენდერული ატიტუდების მნიშვნელოვნება.....	30
5.3. გენდერული ატიტუდების მნიშვნელოვნება და გენდერული ატიტუდები.....	31
5.4. გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნება და დედად ყოფნის პერიოდი.....	32
5.5. გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნება და გენდერულ ატიტუდებისადმი გაზიარებულობის შეგრძნება.....	33
5.6. გენდერული ატიტუდებისადმი გაზიარებულობის შეგრძნება და გენდერული ატიტუდები.....	34
6. დასკვნა და რეკომენდაციები.....	38
7. შეზღუდვები.....	39
გამოყენებული ლიტერატურა:.....	40
დანართი N1.....	45
დანართი N 2.....	49
დანართი N 3.....	53

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია თვითშეფასების, დეპრესიის, გენდერული ატიტუდების გვარობის (ეგალიტარული, ტრადიციული), გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნების, გენდერული დამოკიდებულებისადმი გაზიარებულობის განცდის და დედად ყოფნის საწყის პერიოდს შორის არსებული კავშირები, საქართველოს კონტექსტში.

ბავშვის განვითარებაში დიდ როლს თამაშობს დედა, ამ როლის წარმატებით განხორციელება, განსაკუთრებით მცირეწლოვან შვილთან მიმართებით, დამოკიდებულია დედის ემოციურ მდგომარეობაზე და მასზე მოქმედ ფაქტორებზე. დედის ემოციური მდგომარეობის კვლევისას ფოკუსირება მოხდა დედად ყოფნის საწყის პერიოდში დეპრესიისკენ მიდრეკილების გამოვლენაზე. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო 105-მა 20-45 წლამდე დედამ, რომელთა შვილების ასაკი იყო 0-6 წლამდე.

დღეს გენდერული ატიტუდების საკითხი საქართველოში აქტუალურ თემას წარმოადგენს, რაშიც ეგალიტარული და პატრიარქალური დამოკიდებულებების პატერნებს შორის კონტრასტია მოიაზრება. ეს ცვლადი კვლევების მიხედვით კავშირშია თვითშეფასების მაჩვენებელთან. თვითშეფასების ცვლადთან ერთად ჩემ კვლევაში გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნებისა და ატიტუდისადმი გაზიარებულობის განცდის ცვლადები არის ნაკვლევი.

საკვლევი თემის შესასწავლად გამოყენებულია რაოდენობრივი კვლევის მეთოდი, ხოლო მონაცემები შეგროვდა სამი თვიადმინისტრირებული კითხვარით (როზენბერგის თვითშეფასების საზომი სკალა, ეპიდემიოლოგიური კვლევების ცენტრის დეპრესიის საზომი სკალა და გენდერული ატიტუდების საზომი სკალა). ლიკერტის 1-10-მდე სკალაზე მოხდა გენდერული ატიტუდების მნიშვნელოვნებისა და ამ თემასთან დაკავშირებით გაზიარებულობის განცდის აღნიშვნა.

კვლევის შედეგებმა აჩვენა, რომ კვლევაში მონაწილე დედების უმრავლესობისათვის დამახასიათებელია უპირატესად ეგალიტარული დამოკიდებულება.

სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი უარყოფითი კორელაციური კავშირი დაფიქსირდა დედად ყოფნის პერიოდს, გენდერული ატიტუდის მნიშვნელოვნებისა და გაზიარებულობის შეგრძნებას შორის. შედეგების მიხედვით, თანასწორობისკენ მიდრეკილ დედებს, დედად ყოფნის პერიოდის ზრდასთან ერთად ემატებათ დეპრესიისკენ მიდრეკილება, იკლებს თვითშეფასების, გენდერის მნიშვნელოვნებისა და გაზიარებულობის შეგრძნების მაჩვენებელი. შედეგების მიხედვით შეგვიძლია დავადასტუროთ ცვალებებს შორის პრედიქცია.

საძიებო სიტყვები: დედად ყოფნის პერიოდი, ბავშვის განვითარება, თვითშეფასება, გენდერული ატიტუდები, დეპრესია.

Abstract

The follow research refers to the relation among self-esteem, depression, gender attitude, importance of gender attitude, feeling of sharing about gender attitude and age of motherhood, on the example of Georgian moms.

In order for mothers to be able to perform their role in child development, it's necessary to pay more attention to mother's emotional state and other factors that can influence on women's emotional state.

In particular, emotional state means inclination to depression and quality of Self-evaluation.

According to the research, Gender attitudes that exist in person, may have Impact on self-esteem. and low self-esteem supports inclination to depression.

In this research participated 105 mothers, their age were between 20-45 and their children were under 6. I used Quantitative research method to study the topic, and the data was collected according the following questionnaires: Self-assessment measuring scales of Rosenberg, (Rosenberg, M. 1965), Depression measuring scales of epidemiological research center (Radloff, L. 1977), and Measurement scales of gender attitudes (Spence, Helmrich & Stapp, 1978). The datas about the importance of Gender attitude and the feeling of sharing about gender attitude were Collectedon the scale of lickert 1-10. The results of the study showed Statistically significant correlation among self-esteem, age of motherhood and depression. and among Gender attitudes, Significance, feeling of sharing and age of motherhood as well. According to the results, we can talk about Predecessor between variables.

Related words: Maternity period, child development, self-esteem, Gender attitudes, depression